

er afholdt nye Valg. Hvis derimod det siddende Sogneraad godkender Valget, skal det gaa af, og det nye Sogneraad skal træde til, og hvis der bliver klaget til højere Myndigheder, og disse kasserer Valget, skal det nye Sogneraad blive siddende, indtil der afholdes et nyt Valg; men det har ikke Lov til at disponere, pengelig set, økonomisk, ud over det Budget, som var lagt og vedtaget af det gamle Sogneraad. Paa Lolland havde man efter det sidste Sogneraadsvalg en Konflikt mellem Amsraadet og et Sogneraad, hvor man var uenig om, hvorvidt det gamle Sogneraad skulde fungere eller ikke. Nu træffes der her en ganske klar og let forstaaelig Afgørelse af Spørgsmaalet, og saa kan der ikke opstaa nogen Konflikt. Samtidig afgjorde man Spørgsmaalet om, hvorvidt der ved et saadant Omvalg skal gives Adgang for Beboere i Kommunen, som er blevet Vælgere, efter at Valget er blevet kasseret, til at blive optaget paa en ny Valgliste og komme til at afgive deres Stemmer. Det siges nu klart i Lovforslaget, og det er tiltraadt fra alle Sider i Kommissionen, at kun de Beboere i Kommunen, som var Vælgere paa det Tidspunkt, da Valget afholdtes, skal have Lejlighed til at deltage i Omvalget, og hvis et Valg bliver kasseret paa Grundlag af, at Listerne var ufuldkomne, og disse ogsaa bliver kasseret, skal der paa de nye Lister kun kunne optages dem, der var valgeberettigede paa det Tidspunkt, da Valget afholdtes, og der bliver saa Adgang til at fremlægge disse Lister med kort Varsel, for at de kan blive eftersat. Dette synes mig at være baade klare og gode Bestemmelser, som vi trænger til.

Hidtil har det været saaledes, at en Mand eller Kvinde skulde sidde i et Sogneraad eller i et kommunalt Raad i 8 Aar, hvorefter de kun var fri i 4 Aar, saa var de pligtige at tage Valg igen. Dette ændres derhen, at naar en Mand eller Kvinde har siddet 8 Aar i et kommunalt Raad, har de Ret til at kræve sig fritaget for Valg i 8 Aar.

Til Slutning vil jeg gerne med Hensyn til Sogneraads- og Byraadsvalg gøre et Par Bemærkninger om Skattevalgene. Ærede Medlemmer vil have lagt Mærke til, at i og for sig indeholder dette Lovforslag om Valg til de kommunale Raad ikke nogen Bestemmelse om Skattevalg, men i § 51 bestemmes det, at Reglerne i §§ 21 og 22 i den nugældende Lov skal opretholdes. Paa et vist Tidspunkt, for nogle Aar siden, var jeg af den Anskuelse, at Bestemmelserne om Skattevalg godt kunde undværes, idet jeg ikke saa, at der praktisk kom

noget synderligt ud deraf; men i de senere Aar har jeg faaet et noget andet Syn paa Sagen. Jeg for mit Vedkommende kan billige, at Bestemmelserne om Skattevalg opretholdes; jeg mener, at det ikke alene kan være nødvendigt af Hensyn til Administrationen, Ministeriet og Amsraadene, men det forekommer mig, at det er en Ret, som ogsaa Vælgerne maa kræve opretholdt, det er en Ret, som det kan blive nødvendigt for dem at anvende til visse Tider, og hvorigennem de kan komme til at tale med, naar det kommunale Raads Dispositioner i økonomisk Henseende gaar for vidt.

Det kan ikke nægtes, at der er Kommuner, som er gaaet for vidt i deres økonomiske Dispositioner; vi har set, at et Par Kommuner nu er under Statens Administration, vi har set i den sidste Tid, hvis jeg ikke tager fejl, en Kommune, som ikke har været i Stand til at opfylde de økonomiske Forpligtelser, den har paataget sig, den har med Hensyn til de Laan, den har stiftet, maattet gaa paa Akkord med dem, af hvem den har faaet disse Laan, om en mindre Betaling, om et Afslag, og det er i højeste Grad betænkeligt.

I Norge har Stortinget — jeg tror, det er Konstitutionskomiteen — nylig behandlet Spørgsmaalet om det kommunale Styre. Man er dér i høj Grad betænkelig ved den Stilling, som de norske Kommuner i Øjeblikket har. Komiteens Udtalelse gaar ud paa følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse: „Gældsstiftelserne har været store og i mange Tilfælde forhastede, til Dels endog letsindige. En særlig Vanskelighed ligger i den Omstændighed, at en meget stor Del af Kommunernes Gæld — nemlig 630 Millioner af 1 300 — bestaar af midlertidige Laan, som ikke har kunnet omsættes i faste Laan.“ Det maa ganske vist ogsaa siges, at det er et i højeste Grad uhyggeligt Tilfælde, at Halvdelen af de norske Kommuners Gæld er midlertidige Laan, som de overhovedet ikke kan faa fast anlagt, som de ikke en Gang kan betale, og som de har standset Betalingen af. Det hedder nemlig senere: „Da enkelte Kommuner helt har undladt at betale Renter og Afdrag, og da der har gjort sig gældende en almindelig Usikkerhed med Hensyn til Kreditorernes Retsmidler, er Følgen den, at Kommunalkreditten er stærkt svækket og Laanemarkedet i stor Udstrækning stængt. Skal den kommunale Kredit opretholdes, er det nødvendigt, at en Kommune ikke kan unddrage sig sit Ansvar, og at den ikke ved letsindige Dispositioner